

Fartein Valen og Finn Mortensens musikk er beklagelig forsømt i dag. Derfor er disse to innspillingene kjærkomne.

Romantisk modernisme

CD klassisk

Annabel Guaita (piano)
Musikk av Valen, Schönberg, Webern, Berg
L'altra beltà

5 Utstrakt tolkning

Finn Mortensen
Symphony, Pezzo orchestrale, Evolution, Per Orchestra

5 Åpenbar, utadvendt Mortensen

De to norske komponistene portretteres utadvendt og varmt, og utøverne har det til felles at de fremfører verkene romantisk og utforskende.

For pianisten Annabel Guaita handler utforskningen mye om å gjøre tiden til et virkemiddel. Tolkningen hennes av Valen er fleksibel og utstrakt, motivert av hvordan 1900-tallskomponistene Schönberg, Webern og Berg ble fremført. Valen var opptatt av disse komponistenes utforskning av tonale rammer – med mer – og i arbeidet med alle fire legger Guaita en fleksibel fremføringspraksis til grunn.

Resultatet blir tydelig om man ser til andre referanser. I 2005 kom Einar Henning Smebyes versjon av Valens samlede klavermusikk; krystallklar og sterk, i en nøktern og renslig tilnærming til partituret. Håkon Austbøes versjon fra 2009 av klaverstykkene opus 22 klinger mer impresjonistisk.

Hans varemerke er en klanglig nyanserikdom, mens Guaita gjør sin nyansering gjennom bruk av tid. Hun strekker i tempi og skaper med det andre linjer og tyngdepunkter i musikken: En slags tredje inngang der lydbildet mot Austbøes skinnende tolkning oppleves mer taktilt og jordnært.

Vi kan ikke fastslå at noen av tolkerne har rett. Særlig Guaita viser oss at tolkerne har spillerom. Bidraget hennes er originalt og troverdig, ikke minst siden hun plasserer stykkene i en kontekst som belyser hvordan hun har tenkt. Og innspillingen fascinerer ikke minst idet den innbyr til å lytte

til enda flere varianter.

Fullt så radikal er ikke forskjellen mellom innspillingene som foreligger av Finn Mortensens symfoni. Den første er fra 1981, gjort av Oslo-Filharmonien og Mariss Jansons. Den andre er gjort av Münchner Rundfunkorchester, ledet av Terje Mikkelsen. Begge viser at Norges første komposisjonsprofessor, i møte med den samme tolveteknikken som innspererte Valen, så muligstene for følelsesuttrykk i den.

Mortensens orkestersats er tett og variert og inderlig ekspresjonistisk. Det uttrykksfulle ivaretas på begge innspillinger, med mystikken og spenningsene som fundament. Men også her er nyanser. Münchner-orkesteret spiller hakket mer utadvendt, med større utsving i dynamikk og med tettere nerve. Særlig blir det tydelig i symfoniens tredje sats, som åpenbart klinger leken og rask, munter og majestetisk; mens Jansons lar noe gnisse også under overflaten.

Heller ikke her er det enkelt å velge en favoritt – bortsett fra at de gode, vidt ulike orkesterverkene Pezzo orchestrale, Evolution og Per Orchestra foreligger på den nyeste innspillingen. Etter lyttingen kan jeg uansett slå fast at musikken er for sjeldent spilt. I dag oppleves den langt fra utilgjengelig. Snarere kan man assosiere Mortensens musikk med noe Guaita sier om Valen i sitt forord: Det er et paradoks at komponisten som blir regnet som Norges første modernist, satte musikalsk skjønnhet frem for alt. *Ida Habbestad*

Nekrolog

Arild Inge Drågen

Arild Inge Drågen døde lille julaften. Han ble 66 år gammel.

Når jeg tenker på deg, minnes jeg blant annet en samtale om døden, hvor noen mente at vi ikke kan frykte selve døden, da det ikke er mulig å frykte det vi ikke kjenner. Du repliserte med et spørsmål som handlet om at det vi frykter, er kanskje ikke selve døden, men snarere en frykt vi skaper i vår innbilning. Det var sånn du var: Ikke bare var du uredd døden, men du var alltid spørrende. Og dine spørsmål åpnet ofte for ny innsikt.

Måtte du være trygg i og som (ikke fra) døden.

I ditt nærvær fikk man alltid følelsen av å bli lyttet til og tatt på alvor. Fremfor å skyve andre unna og ta en del av deres plass, ga du de bitte små detaljene i møtet med andre mennesker, detaljer som utgjør forskjellen mellom å føle seg som en fremmed eller som ønsket og velkommen.

Et annet kjennetegn hos deg var ditt særs gode barnetekke. Barna kom alltid først hos deg, og jeg minnes at du alltid møtte dem der de intellektuelt og kroppslig befant seg for øyeblikket. Derfor oppsto det alltid god kjemi og kommunikasjon mellom dere. En sann pedagog var du.

Mot slutten fortalte du meg at du ville vise andre at det går an å komme seg gjennom det du måtte gjennom, på en verdig måte. Slik omformet du din sykdomsperiode til en leksjon for oss andre. Selv da du ante utgangen av sykdommen, sa du at det er andre i verden som har det langt verre enn deg. I denne krevende perioden av livet, hvor selvmedlidenheten gjerne luskende på oss, klarte du å løfte deg ut av innoverskuende følelser. På beundringsverdige måter greide du å vende perspektivet utover, for å sette andre foran deg selv.

Alt dette er en målestokk for det sant humane.

Med din bortgang har du etterlatt deg et stort tomrom. Men på et vis så lever du, jo, det vil si i dypet av våre hjerter.

Jeg er evig takknemlig for å ha møtt deg, Arild.

Herner Sæverot

†
Min kjære søster og svigerinne, vår snille tante
Mona Larsåsen Håkenstad
født 23. mai 1955, døde fra oss i dag.
Oslo, 23. desember 2011.
Rolf Ragnhild Hilde og Eivind, Kay Helene, Marcus og Martine
Begraves fra Alfaset gravlunds kapell
torsdag 5. januar kl. 12.00.

✠
Vår alles kjære
Finn Bjarne Aarønæs
født 11. juli 1924, sovnet stille inn 27. desember 2011.
Mary Lasse med familie Tore med familie
Etter avdødes ønske finner bisettelsen sted i stillhet.
Minnegaver kan gis til Leger Uten Grenser, kontonr.: 5005 06 36728.

†
Vår kjære pappa, svigerfar, morfar og farfar
Ragnvald Matheson
født 3. mai 1942, sovnet fredfullt inn.
Oslo 27. desember 2011.
Vi savner deg.
Patricia Lazaros Arvid Carolina Philip, Anniken, Amaia Øvrig familie
Bisettes fra Ris kirke
torsdag 5. januar kl. 14.00.

†
Min kjære Einar, vår kjære pappa, svigerfar, far, oldefar, bror, svoger og onkel
Einar Boye Jakobsen
født 11. oktober 1922, døde fra oss i dag.
Oslo 24. desember 2011.
Anna Katrine Torgunn Trygve Alf Elin Vidar Kristin Dagfinn
Barnebarn, oldebarn og øvrig familie
Begraves fra Grefsen kapell
onsdag 4. januar kl. 10.00.

†
Min kjæreste Hans Kristian og beste venn, vår lune, gode pappa, svigerfar, sønn, bror, svoger og onkel
Hans Kristian Trægde
gikk hjem til Gud i dag, nær 60 år gammel.
SSF/Lyngdal, 29. desember 2011.
Tittin Kristian Kathrine Jon Fredrik Anne-Lise (mor)
Bisettes fra Lyngdal kirke
torsdag 5. januar kl. 13.00.
Blomster til hjemmet ønskes ikke, men heller en gave til kreftsaken.
Randi Margrethe, f. 21.02.1922

†
Min elskede
Ragnvald Matheson
født 3. mai 1942, døde fra meg så altfor tidlig.
Oslo 27. desember 2011.
Dypt savnet.
Brit Cecilie Pernille Jacob Cecillie Lars Andreas Katja Therese Søren 'Barnebarn'
Bisettes fra Ris kirke
torsdag 5. januar kl. 14.00.

†
Vår kjære
Signe Marie Aalborg
født 12. februar 1914, sovnet stille inn på Lillehammer Helsehus.
Lillehammer, 22. desember 2011.
Gunnbjørn Siri Åsmund Randulf Hilde Synne, Vemund og Eirill Oldebarn
Etter avdødes ønske har begravelsen funnet sted i nærvær av de nærmeste.

†
Min kjære Einar, vår kjære pappa, svigerfar, far, oldefar, bror, svoger og onkel
Einar Boye Jakobsen
født 11. oktober 1922, døde fra oss i dag.
Oslo 24. desember 2011.
Anna Katrine Torgunn Trygve Alf Elin Vidar Kristin Dagfinn
Barnebarn, oldebarn og øvrig familie
Begraves fra Grefsen kapell
onsdag 4. januar kl. 10.00.

†
Min kjæreste Hans Kristian og beste venn, vår lune, gode pappa, svigerfar, sønn, bror, svoger og onkel
Hans Kristian Trægde
gikk hjem til Gud i dag, nær 60 år gammel.
SSF/Lyngdal, 29. desember 2011.
Tittin Kristian Kathrine Jon Fredrik Anne-Lise (mor)
Bisettes fra Lyngdal kirke
torsdag 5. januar kl. 13.00.
Blomster til hjemmet ønskes ikke, men heller en gave til kreftsaken.

†
Min kjære mann, vår kjære pappa, sønn, bror, svigersønn, onkel og svoger
Alf-Jakob Akø
født 24. juni 1957, forlot oss så altfor tidlig.
Frogner, 26. desember 2011.
Grete Per-Arne Silje Kjetil Inger Johanne, Jørn-Otto og Marie, Kirsti, onkelbarn. Øvrig familie
Begraves fra Frogner kirke
torsdag 5. januar kl. 13.00.
I stedet for blomster ønskes en gave til Hospice Lovisenberg eller Krefthøytideligheten. Vennligst ingen blomster til hjemmene. Sørgehøytideligheten avsluttes ved graven.

†
Min kjære, kjære Elske, verdens beste pappa, svigerfar og farfar, vår snille bror, svoger og onkel
Fredy Rubin Plavnik
født 5. oktober 1944, sovnet stille inn i dag.
Røyken, 28. desember 2011.
Ida Harald Nina Joe André Marianne Julie, Josefina, Benjamin Kent og Katarina Evy og Petter Christian og Anita Nieser og nevøer
Øvrige familie og venner
Bisettes fra Asker kapell
torsdag 5. januar kl. 14.00.
Like kjært som blomster er en gave til Leon Jarners minnefond til støtte for Alzheimer forskning.
Konto nr. 1607 84 49504. Gaven kan også gis i kapellet.

†
Min inderlig kjære Odd, vår gode og omsorgsfulle pappa og svigerfar, vår kjære og snille bestefar og oldefar
Kjøpmann Odd Hagen
født 11. november 1926, døde fredelig på Diakonhjemmet i dag.
Oslo 28. desember 2011.
Så kom dagen, og siste timen, livets vei til ende var. Takk for dager, takk for minner. Takk for alt du for oss var.
Bergljoth Stein Erik Mille-Marie Britt Øyvind Therese, Nina Camilla, Christian, Caroline Marie, Carl Erik, Nicolai Thomas Jacob, Mathilde Sofie
Bisettes fra Holmenkollen kapell
onsdag 4. januar kl. 13.00.